

kan jeg være ganske enig i. At Eftersynet er ønskeligt, er ganske sikkert, men at det navnlig skal være regulerende overfor Regnskabsvæsenets hele Indretning i Sparekasserne, men ikke lige overfor Kassebeholdningen og ikke lige overfor Kassebestyrelsens økonomiske Ansvarlighed, burde man hurtigt kunne blive enig om.“

Man fandt vedblivende, at Fordelene ved Sparekassernes Selvstyre vare saa store, at man intet vilde ændre.

Nogle Aar senere (1895) skete der igen et Sparekasseunderslæb, og paa ny kom Sagen paa Tale i Rigsdagen. *Hørring* var den Gang Indenrigsminister. Han udtalte i Folketinget (1895—96 Sp.616):

„Men jeg maa dog minde om, at ved den Lovordning, som blev truffen ved Lov af 28. Maj 1880, var man jo — særlig ogsaa fra dette Tings Side — fast bestemt paa, at Kontrollen ikke maatte være indgaaende fra Statens Side; man holdt meget stærkt paa, at Sparekasserne skulde have deres fri Liv, og at det, der skulde være Fordringen til dem, egentlig kun var dette, at de skulde lægge Kortene paa Bordet. Saaledes som den Ordning er, der blev truffen ved Loven af 1880, kan den ikke byde nogen Garanti mod Besvigelser af den Beskaffenhed, som ere fremkomne i den sidste Tid, og det har heller aldrig været Meningen med Loven, at den skulde gøre det.“

Endelig skulle vi angaaende Sparekasseinspektørens Forhold til Ministeren anføre nogle Udtalelser i Folketinget sidste Vinter af daværende Indenrigsminister *Kl. Berntsen*. Denne, der selv var med til at vedtage Sparekasseloven i 1880, fremhævede ligeledes, at man vilde have Selvstyret respekteret. Han udtalte saaledes bl. a. (Sp. 769):

„Jeg tror, denne Lov, der er fra 1880, i høj Grad trænger til en Revision, men Sagen er, at da vi i 1880 vedtog Sparekasseloven, var man fra alle Sider øm over, at man ikke ved en kritisk Revision af vore Sparekasser skulde krænke det Selvstyre, man satte saa megen Pris paa, og som man ikke den Gang i nogen Maade vilde fravige.“

(Sp. 2950):

„Sparekasseloven trænger til en Revision, og Sparekassetilsynet trænger til

større Medhjælp, hvis der skal føres, hvad ogsaa jeg ønsker, et mere effektivt Tilsyn med vore Sparekasser, end Tilsældet hidtil har været.

Men for øvrigt vil jeg gøre opmærksom paa, at da man vedtog Sparekasseloven af 1880 og indsatte en Sparekasseinspektør, søgte man at gøre denne Institution saa selvstændig og saa uafhængig af Ministeren som vel muligt.“

(Sp. 5139):

„Derfor satte man ikke Sparekasseinspektøren ind i Indenrigsministeriets Kontor som en Kontorchef i dette, nej, man gjorde ham til en selvstændig Person, der har sit selvstændige Kontor og i Virkeligheden ikke behøver at spørge om, naar eller paa hvilken Maade han skal foretage Undersøgelser i Sparekasser. Alle Sparekasser skulde indlevere deres Regnskaber til ham, han kritiserer dem, tager ud og undersøger dem og søger de Oplysninger, han anser for nødvendige, uden nogen som helst Foranledning fra Indenrigsministerens Side. Han staar som en meget selvstændig Person, og saaledes stillede man ham med Villie i 1880, fordi man vilde gøre ham saa uafhængig af den daværende Regering og for Resten af enhver anden fremtidig Regering som muligt.“

Det fremgaar af alle Forhandlinger baade ved Sparekasselovens Tilblivelse og senere paa Rigsdagen, naar der var sket Sparekassebedragerier, at man holdt fast paa den Hovedbetragtning, at det Tilsyn, som Sparekasseloven havde etableret, nærmest skulde være af vejledende Art, og at Sparekassernes Selvstyre og frie Virksomhed i videst muligt Omfang skulde respekteres fra Statens Side, og udtrykkeligt for at understrege dette havde man kun taget en enkelt selvstændig stillet Embedsmand til at øve „et vist Overtilsyn“ og ikke en Tjenestemand i Ministeriet.

Af alt dette følger efter vor Formening, at det maa erkendes, at det ikke vilde være i Overensstemmelse med Lovgivningsmagtens hidtidige Opfattelse, om en Minister blandede sig ind i dette Tilsynsforhold og uden Indstilling fra Sparekasseinspektøren beordrede Undersøgelse imod en Sparekasse, naar der ikke forelaa saadanne positive Oplysninger for ham, at han deraf fik Mistro til, at det trods